

22 EYLÜL 2025 günü yapılacak olan karar okuma çalışmasına ilişkin bilgi notu:

ANAYASA

125. md:

" İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır. ... İdarî işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idarî işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gerekçe gösterilerek yürütmenin durdurulmasına karar verilebilir. ... "

İYUK

2. md:

" İdari dava türleri şunlardır: İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları ... "

27. md:

1. Danıştayda veya idari mahkemelerde dava açılması dava edilen idari işlemin yürütülmesini durdurmaz.

2. Danıştay veya idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler. **Uygulanmakla etkisi tükenen olan idari işlemlerin yürütülmesi, savunma alındıktan sonra yeniden karar verilmek üzere, idarenin savunması alınmaksızın da durdurulabilir.** Ancak, kamu görevlileri hakkında tesis edilen atama, naklen atama, görev ve unvan değişikliği, geçici veya sürekli görevlendirmelere ilişkin idari işlemler, uygulanmakla etkisi tükenen olan idari işlemlerden sayılmaz. Yürütmenin durdurulması kararlarında idari işlemin hangi gerekçelerle hukuka açıkça aykırı olduğu ve işlemin uygulanması halinde doğacak telafisi güç veya imkânsız zararların neler olduğunun belirtilmesi zorunludur. Sadece ilgili kanun veya Cumhurbaşkanlığı

Kararnamesi hükmünün iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulduğu gerekçesiyle yürütmenin durdurulması kararı verilemez.

3. Dava dilekçesi ve eklerinden yürütmenin durdurulması isteminin yerinde olmadığı anlaşılırsa, davalı idarenin savunması alınmaksızın istem reddedilebilir.

4. Vergi mahkemelerinde, vergi uyuşmazlıklarından doğan davaların açılması, tarh edilen vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümlerin ve bunların zam ve cezalarının dava konusu edilen bölümünün tahsil işlemlerini durdurur. Ancak, 26 ncı maddenin 3 üncü fıkrasına göre işlemde kaldırılan vergi davası dosyalarında tahsil işlemi devam eder. Bu şekilde işlemde kaldırılan dosyanın yeniden işleme konulması ile ihtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine yapılan işlemlerle tahsilat işlemlerinden dolayı açılan davalar, tahsil işlemini durdurmaz. Bunlar hakkında yürütmenin durdurulması istenebilir.

5. Yürütmenin durdurulması istemli davalarda 16 ncı maddede yazılı süreler kısaltılabileceği gibi, tebliğin memur eliyle yapılmasına da karar verilebilir.

6. Yürütmenin durdurulması kararları teminat karşılığında verilir; ancak, durumun gereklerine göre teminat aranmayabilir. Taraflar arasında teminata ilişkin olarak çıkan anlaşmazlıklar, yürütmenin durdurulması hakkında karar veren daire, mahkeme veya hakim tarafından çözümlenir. İdareden ve adli yardımdan faydalanan kimselerden teminat alınmaz.

7. Yürütmenin durdurulması istemleri hakkında verilen kararlar; Danıştay dava dairelerince verilmişse konusuna göre İdari veya Vergi Dava Daireleri Kurullarına, bölge idare mahkemesi kararlarına karşı en yakın bölge idare mahkemesine, idare ve vergi mahkemeleri ile tek hakim tarafından verilen kararlara karşı bölge idare mahkemesine (...) [21] kararın tebliğini izleyen günden itibaren yedi gün içinde bir defaya mahsus olmak üzere itiraz edilebilir. İtiraz edilen merciler, dosyanın kendisine gelişinden itibaren yedi gün içinde karar vermek zorundadır. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

8. Yürütmenin durdurulması kararı verilen dava dosyaları öncelikle incelenir ve karara bağlanır.

9. Yürütmenin durdurulmasına dair verilen kararlar onbeş gün içinde yazılır ve imzalanır.

10. Aynı sebeplere dayanılarak ikinci kez yürütmenin durdurulması isteminde bulunulamaz.

İNCELENECEK İDARE MAHKEMESİ KARARLARI

1. Davacı tarafından ... Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından tesis edilen işleminin; yıkım kararlarının belediye encümeni tarafından alınması gerektiği, ancak yıkıma ilişkin herhangi bir encümen kararı bulunmaksızın doğrudan İmar ve Şehircilik Müdürlüğünce tesis edilen ve başkan yardımcısı imzalı yazı ile yıkım kararı alındığı, yapıda imar

yasasına aykırılığın olmadığı, yapıya ilişkin 25/12/2018 düzenleme tarihli ... başvuru numaralı ve ... belge numaralı yapı kayıt belgesinin bulunduğu, hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek yürütmesinin durdurulmasına ve iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

Dava konusu işlemin yıkıma ilişkin olması ve uygulanması halinde telafisi güç zarar doğurabilecek nitelikte bulunması nedeniyle, davalı idarenin savunması ve ara kararı cevabı alınıp ya da savunma ve ara kararına cevap verme süresi geçip yeni bir karar verilinceye kadar dava konusu işlemin yürütülmesinin durdurulmasına “

2. “ Davacı tarafından; ... İli, ... İlçesi, ... Mahallesi, ... parsel sayılı yerle ilgili ... Belediyesi Encümeni tarafından 20/11/2018 tarih ve ... sayılı kararla alınan " yıkım ve 57.865,26 TL İdari Para Cezası Uygulanması "na ilişkin işlemin, anılan yerle ilgili Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından düzenlenen ... düzenleme tarihli, ... başvuru numaralı ve ... belge numaralı Yapı Kayıt Belgesi nazara alınarak kaldırılması/geri alınması/iptal edilmesi talebinin reddine ilişkin ...Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Müdürlüğünün ... gün ve ... sayılı işleminin; hukuka aykırı olduğu ifade edilerek iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

Dava konusu işlemin yıkıma ilişkin olması ve uygulanması halinde telafisi güç zarar doğurabilecek nitelikte bulunması nedeniyle, davalı idarenin savunması ve ara kararı cevabı alınıp ya da savunma ve ara kararına cevap verme süresi geçip yeni bir karar verilinceye kadar dava konusu işlemin yürütülmesinin durdurulmasına “

3. “ ... ili, ... İlçesi .. Mahallesi No:1 (... ada 1 parsel) sayılı yerde buluna taşınmazın 2886 Sayılı Kanunun 75.maddesi uyarınca tahliyesine ilişkin ... Kaymakamlığı İlçe Yazı İşleri Müdürlüğünün ... tarih ve ... sayılı işlemi ile dayanağı ... Kaymakamlığı ... tarih ve ... sayılı işleminin iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

Olayda, iptali talep edilen işlem konu itibariyle uygulanmakla etkisi tükenecek nitelikte olduğundan; davalının birinci savunması ile aşağıdaki ara kararına yanıt alındıktan veya savunma ve ara kararına cevap süresi dolduktan sonra yeniden karar verilmek üzere, idarenin savunması alınmaksızın YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEMİNİN KABULÜNE “

4. “ ... ili, ... ilçesi, ... ada ve .. parsel sayılı taşınmaz üzerinde bulunana yapının 9 numaralı bağımsız bölümünün elektriğinin kesilmesine dair .. Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürlüğü'nün ... tarih ve ... sayılı işlemin iptali istenilmektedir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesi uyarınca İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesi'nce bağlantı talebi hakkında bir karar verilene kadar davaya konu işlemin yürütülmesinin durdurulmasına “

5. .. İli, ... İlçesi, ... Mahallesi, ... Pafta, ... ada, ... parsel, 12/148 arsa paylı taşınmazda bulunan davacıya ait 5 no.lu bağımsız bölümün 06.07.2017 tarihinde 6306 sayılı Yasa kapsamında satışına dair ... Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünün 16.06.2017 tarih ve E.20220 sayılı işleminin iptali ve öncelikle yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

Davanın durumu ile satış kararı niteliğindeki uyuşmazlığın hukuki durumu dikkate alınarak ayrıca işlemin uygulanması halinde verilecek kararın etkisi tükenecek olduğundan davacı tarafın yürütmenin durdurulması isteminin, bu ara kararına cevap ve davalının birinci savunması alınıp veya cevap ve yasal savunma verme süreleri geçip yürütmenin durdurulması istemi hakkında yeniden bir karar verilinceye kadar kabulü suretiyle, 2577 sayılı Yasa'nın 27/2 nci maddesi hükmü uyarınca teminat aranmaksızın dava konusu işlemin yürütmesinin durdurulmasına

6. ... ili, ... ilçesi, ... Mahallesi, ...Caddesi, No:72 adresinde ve tapunun ... ada, ... sayılı parselinde bulunan taşınmazın riskli yapı olarak tespit edildiğinden bahisle 6306 sayılı Kanun uyarınca yapının tahliye ve yıkımı için maliklere 90 gün süre verilmesine ilişkin 26/01/2024 tarihinde tebliğ edilen işlemin hukuka ve mevzuata aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Davanın durumuna ve olayın niteliğine göre; dava konusu işlemin uygulanması halinde giderilmesi güç zararlar doğurabilecek nitelikte olması nedeniyle; Davalı idarenin birinci savunması alındıktan ve ara kararı gereği yerine getirildikten ya da savunma ve ara kararına yanıt verme süreleri geçtikten sonra yeni bir karar verilinceye kadar dava konusu işlemlerin teminat aranmaksızın yürütmesinin durdurulmasına.

7. Davacı tarafından, ... ili, ... ilçesi ... Mahallesi, ... Sk. No:... adresinde bulunan ve kafeterya olarak işletilen yerde ... ve .. parselde bulunan iki dükkan arasındaki duvarın kaldırılarak tek dükkan olarak kullanıldığından bahisle taşınmazın eski hale getirilmesi yolunda ... Belediye Encümeni tarafından 3194 sayılı Yasanın 32. Maddesi kapsamında alınan 16/11/2023 tarih ve 635 sayılı karara 26/1/2024 tarih ve 4887 sayılı dilekçeyle yapılan itirazın reddine ilişkin ...Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Müdürlüğünün 8/2/2024 tarih ve ... sayılı işleminin iptali ve öncelikle yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

Davanın durumu ile yıkım niteliğindeki uyuşmazlığın hukuki durumu dikkate alınarak ayrıca işlemin uygulanması halinde verilecek kararın etkisi tükenecek olduğundan davacı tarafın yürütmenin durdurulması isteminin, bu ara kararına cevap ve davalının birinci savunması alınıp veya cevap ve yasal savunma verme süreleri geçip yürütmenin durdurulması istemi hakkında yeniden bir karar verilinceye kadar kabulü suretiyle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü

Kanunu'nun 27/2.maddesi hükmü uyarınca teminat aranmaksızın dava konusu işleminin yürütmesinin durdurulmasına

8. Davacı şirket tarafından, ... İli, ... İlçesi, ... Mahallesi, ... Caddesi No:... adresinde bulunan güzellik merkezi faaliyetten men edilerek mühürlenmesine ilişkin olarak ...Belediye Başkanlığı'nca tesis edilen 29/05/2019 tarih ve ... sayılı işlemin haksız ve hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali ve yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

Dava konusu işlemin işyerinin mühürlenmesine ilişkin olması ve uygulanması halinde telafisi güç zarar doğurabilecek nitelikte bulunması nedeniyle, davalı idarenin savunması ve ara kararı cevabı alınıp ya da savunma ve ara kararına cevap verme süresi geçip yeni bir karar verilinceye kadar dava konusu işlemin yürütülmesinin durdurulmasına,

9. ...İ İli, ... İlçesi, ... Mahallesi, ... Sokak, No:14/A adresinde "... Club" unvanı ile faaliyet gösteren davacı Şirkete ait İşyerinin, 4207 sayılı Kanuna muhalefet edildiğinden bahisle 10 gün süre ile kapatılmasına karar verildiği gerekçesiyle verilen kararın 08/08/2023 tarihinde icra edilecek olması nedeniyle gerekli her türlü tedbirin alınarak mühürlemeye hazır hale getirilmesi gerekliliğine ilişkin 04/08/2023 tarihli işlemin; hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

Dosyadaki bağlantı talebi hakkında karar verilinceye kadar dava konusu işlemin yürütmesinin durdurulmasına

10. Davacı tarafından; ... İli, ... İlçesi, ..Mahallesi, eski ... parsel sayılı taşınmazın işgal edildiğinden bahisle, imar yolunun açılması için söz konusu taşınmazın 7 gün içinde tahliye edilerek taşınmaz üzerindeki işgalin yıkılmasına ilişkin ... Belediye Başkanlığı Fen İşleri Müdürlüğü'nün 24.12.2019 tarih ve ... sayılı işlemin; hukuka aykırı olduğu, bahse konu yıkım kararının kendisine tebliğ edilmediği, bu durumu yıkımın yapılacağına dair bildirim işlemiyle öğrendiği, taşınmaz üzerinde işgalci olmadığı, 696 parsel sayılı taşınmazın uzun süredir maliki olduğu, yapılan imar uygulaması sonucu yeni parseller oluşturulduğu, bu kapsamda yeni oluşturulan 28 sayılı parselin kendisine verildiği, dava konusu 26 sayılı parselle hiçbir ilgisinin olmadığı gibi işgalci de olmadığı, söz konusu imar uygulamasının dayanağı olan uygulama imar planına karşı İstanbul 13. İdare Mahkemesi'nde dava açtığı ve davanın derdest olduğu, henüz kesinleşmeyen imar uygulaması ve plan hükümlerine dayanılarak işgalci olduğunun söylenemeyeceği ileri sürülerek iptali ve yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

Dava konusu işlemin, uyuşmazlığa konu taşınmazın tahliyesine ve yıkılmasına ilişkin olması ve uygulanmakla etkisi tükenebilecek (uygulanması halinde telafisi güç zarar doğurabilecek) nitelikte bulunması nedeniyle, davalı idarenin savunma ve ara kararı cevabı

alınıp ya da savunma ve ara kararına cevap verme süresi geçip yeni bir karar verilinceye kadar yürütülmesinin durdurulmasına

11. Davacı tarafından, adına kayıtlı ... plakalı aracın, ilgili belediyeden izin veya ruhsat alınmaksızın belediye sınırları dahilinde ticari amaçlı yolcu taşımacılığında kullanıldığından bahisle 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun Ek 2/3-A maddesi uyarınca aracın 60 gün süre ile trafikten men edilmesine ilişkin ... tarihli işlem ile adına 9.125,00-TL idari para cezası verilmesine ilişkin aynı tarih ve ... sayılı işlemin; hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali ile öncelikle yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

Dava konusu aracın 60 gün süre ile trafikten menine ilişkin işlemin, fiilen uygulandığı görülmekte olup, uygulanmakla etkisi tükenecek nitelikte bir işlem olduğu sonucuna varıldığından, davacıların yürütmenin durdurulması isteminin, davalı idarenin birinci savunması ve ara kararı cevabı alınıp ya da savunma ve ara kararına cevap verme süresi geçip yürütmenin durdurulması istemi hakkında yeniden bir karar verilinceye kadar kabulü suretiyle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27/2 maddesi hükmü uyarınca teminat alınmaksızın işlemlerin yürütmenin durdurulmasına

12. ...İli, ... İlçesi, ... Mah., ... Cad. No:.. adresinde bulunan davacının kiracısı olduğu taşınmazın Bakanlık tarafından verilen Riskli Yapı Tespit Kararı ile bu karara istinaden Belediye tarafından yıkıma ilişkin tesis edilen ... tarih ve ... sayılı işlemin iptali ve yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

Dava konusu işlemin yıkıma ilişkin olması ve uygulanması halinde telafisi güç zarar doğurabilecek nitelikte bulunması nedeniyle, davalı idareden savunma ve ara kararı cevabı alınıncaya ve yeni bir karar verilinceye kadar dava konusu işlemin yürütmesinin durdurulmasına

13. Davacı tarafından, ... Devlet Hastanesi kantininin, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75. maddesi uyarınca tahliye edilmesine ilişkin ... Kaymakamlığı'nın 21/01/2025 tarih ve ... sayılı işleminin; kira sözleşmesi hükümleri çerçevesinde işletildiği, fuzuli şagil olmadığı, 15 günlük süre tanınmadığı, emsal yargı kararları bulunduğu, hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

Dava konusu işlemin iş yerinin tahliyesine ilişkin olması ve uygulanması halinde telafisi güç zarar doğurabilecek nitelikte bulunması nedeniyle, davalı idarenin savunması ve ara kararı cevabı alınıp ya da savunma ve ara kararına cevap verme süresi geçip yeni bir karar verilinceye kadar dava konusu işlemin teminat alınmaksızın YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA